

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ
ของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5
FACTORS AFFECTING SAVING FOR RETRIMENT
OF PERSONNEL IN BANGKOK AREA REVENUE OFFICE 5

มุกดา บาลโสง

สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Mukda Bansong

Bachelor of Business Administration Program in Finance and Banking,

Ramkhamhaeng University

E-mail: 6314060167@rumail.ru.ac.th

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 2) เพื่อศึกษาปัจจัยพฤติกรรมการออม ได้แก่ รูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออม และสัดส่วนการออมต่อรายได้ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 มีขนาดตัวอย่าง จำนวน 125 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) รวมเท่ากับ 0.867 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD และสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 26 – 35 คน สถานะภาพโสด อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท ซึ่งบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 มีการออมเพื่อวัยเกษียณอายุโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระยะเวลาการทำงาน และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นอกจากนี้ปัจจัยส่วนพฤติกรรมการออม ได้แก่ ด้านรูปแบบการออม ด้านสัดส่วนการออมต่อรายได้ และด้านวัตถุประสงค์ในการออม มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การออม ,การเกษียณอายุ

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study personal factors such as sex, age, marriage status, degree of study, period of employment, and income that affected to Saving for retirement of Personnel in Bangkok Area Revenue Office 5. 2) to study saving behavior factors such as Pattern of saving ,Purpose of saving ,and Proportion of saving affecting the relationship of Saving for retirement of Personnel in Bangkok Area Revenue Office 5. The sample group was 125 people of personnel in Bangkok Area Revenue Office 5. The questionnaire was used to be a tool for collecting the data Saving Behavior factors with the total Cronbach' s Alpha 0.867. The data collected were analyzed by using the frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by Independent Sample (t-test), One-way ANOVA (F-test), in case of its had statistical significant different testing a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pair are different and Multiple Regression Analysis.

The results of study showed that the most of the respondents are female, age between 26-35 years, with single marital status, have bachelor's degree, with different period of employment under or equal 5 years, and have salary between 15,001 – 25,000 baths had overall Saving for retirement at the high level, in a part showed that purpose of saving has the highest mean. Moreover, the results of hypothesis testing showed that demography factors of Personnel in Bangkok Area Revenue Office 5 had different personal factors such as period of employment and income that affected to Saving for retirement of Personnel in Bangkok Area Revenue Office 5 had affecting Saving for retirement at statistical significance of 0.05 levels.

Furthermore, Saving Behavior factors such as Pattern of saving, Purpose of saving ,and Proportion of saving had effect to Saving for retriment of Personnel in Bangkok Area Revenue Office 5 at statistical significance of 0.05 levels.

Keyword : Saving, Retriment

บทนำ

หลายประเทศทั่วโลกกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aged Society) หรือสังคมที่มีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปมีมากกว่าร้อยละ 7 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในทวีปเอเชียจัดว่ามีประชากรสูงอายุมากที่สุดในโลก ประเทศไทยได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ (Aged Society) โดยมีการประมาณการว่ามีสัดส่วนผู้สูงอายุในช่วง 60 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมด สังคมผู้สูงอายุเป็นสถานะที่สังคมไทยหลีกเลี่ยงไม่ได้แต่ปัญหาจะรุนแรงขึ้นอยู่กับการเตรียมพร้อมในปัจจุบัน คนวัยทำงานเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งที่อาจเผชิญกับปัญหาเงินไม่เพียงพอสำหรับวัยเกษียณ เพราะรายได้จากการประกอบอาชีพจะหายไปในขณะที่รายจ่ายกลับตรงกันข้ามเมื่ออายุมากขึ้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560)

ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5” ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และปัจจัยพฤติกรรมการออม ได้แก่ รูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออม และสัดส่วนการออมต่อรายได้ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการออมเพื่อเตรียมความพร้อมในเกษียณตามแผนที่วางไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5
2. เพื่อศึกษาปัจจัยพฤติกรรมการออม ได้แก่ รูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออม และสัดส่วนการออมต่อรายได้ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบไม่ทดลอง โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย ประชากรในการศึกษา คือ บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดมีระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ที่ค่าระดับความคลาดเคลื่อน 5% จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการใช้งานวิจัยจำนวน 125 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่ม

ตัวอย่างแบบขั้นภูมิ ตัวอย่างโดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 125 ตัวอย่าง โดยศึกษาปัจจัยพฤติกรรมการออม ประกอบด้วย ด้านรูปแบบการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านสัดส่วนการออมต่อรายได้ และปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ 2) ปัจจัยพฤติกรรมการออม ประกอบด้วย รูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออม และสัดส่วนการออมต่อรายได้

ตัวแปรตาม การออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการออมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณให้มีความสอดคล้องกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

2. เพื่อทราบถึงปัจจัยพฤติกรรมการออมที่มีความสัมพันธ์กับการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 เพื่อแนวทางในการวางแผนการออมเพื่อเตรียมความพร้อมในเกษียณอายุตามแผนที่วางไว้

3. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารการเงินของคนวัยทำงานก่อนเกษียณอายุ แนวทางดังกล่าวมีความสำคัญกับคนวัยทำงานเป็นอย่างมาก คนกลุ่มนี้สามารถรับรู้ในส่วนของการบริหารการเงิน สามารถเลือกบริหารเงินได้หลายช่องทาง

4. เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าใจถึงความสำคัญของการออมและมีการบริหารการเงินที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต รู้ถึงวัตถุประสงค์ในการออมของตนเองที่แท้จริง ถึงเริ่มการวางแผนบริหารการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในวัยเกษียณอายุ

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ปรมะ สตะเวทิน (2546) ได้กล่าวถึงลักษณะประชากรของบุคคลไว้ดังนี้ 1. เพศชายหญิงมีความแตกต่างกันด้านสรีระ ความถนัด ความคิด ทักษะคติ 2. อายุ เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม อายุเป็นตัวกำหนดหรือสิ่งที่บ่งบอกเกี่ยวกับความมีประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ ของบุคคล 3. การศึกษา บุคคลที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกัน 4. สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

ได้แก่ เชื้อชาติ ถิ่นฐาน ภูมิสำเนา อาชีพ รายได้โดยสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจส่งผลให้บุคคลมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ทักษะ ค่านิยม และเป้าหมายที่ต่างกัน

กรณีการ เหมือนประเสริฐ (2548) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมที่ถูกแสดงออกมาที่แตกต่างกันนั้น มีผลมาจาก ปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งได้แก่ 1) อายุ บุคคลที่มีอายุมากในองค์กร มักจะปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ขาดงานน้อย แต่มี ผลงานที่น้อยลงและจะทำงานที่เดิมไม่ลาออกหรือมองหางานใหม่ 2) เพศ เพศหญิงจะมีลักษณะคล้อยตาม มากกว่าเพศชาย และเพศชายจะมีลักษณะความคิดที่ก้าวไกลและมีความมุ่งมั่น คาดหวังที่จะประสบความสำเร็จ มากกว่าเพศหญิง 3) สถานภาพการสมรส การครองเรือน ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น คนโสด สมรส หม้าย/หย่า 4) ระยะเวลาในการทำงานในองค์กร ผู้ที่มีอายุการทำงานสูงภายในองค์กรนั้นจะมีมาตรฐานในการทำงานสูง มีความพึงพอใจและจงรักภักดีต่อองค์กรสูงกว่ากลุ่มพนักงานใหม่

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพฤติกรรมการออม

Modigliani (1966) ได้อธิบายพฤติกรรมการออมและการสะสมทรัพย์สินของครัวเรือน ผู้บริโภคส่วนใหญ่ จะบริโภคเพื่อให้ได้รับความพอใจสูงสุด โดยคำนึงถึงรายได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต หรือเป็นการนำเอารายได้ ตลอดชีวิตมากำหนดการบริโภค ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง สอดคล้องกับ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ได้อธิบายว่า การออมถือเป็นการวางแผนจัดสรรทางการเงินอีกรูปแบบหนึ่ง การสะสมเงินหรือการออมทำให้ผู้ออมมีความ มั่นคง ทางด้านกระแสรายได้ เพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค หรือการเก็บสะสมสินทรัพย์ ที่มีสภาพคล่องสูงสามารถ เปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว ผู้มีงานทำได้รับค่าตอบแทนในรูปค่าจ้าง เงินเดือน หรือรายได้ เพื่อนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่าย เพื่อซื้อสินค้าและบริการในชีวิตประจำวันทรัพย์ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย (2557) อธิบายว่า การออมเป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อไว้ใช้ใน อนาคตเมื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อใช้ในสิ่งที่อยากได้หรืออยากทำการออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่อการ สูญเสียเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์การฝาก ประจำการซื้อสลากออม

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าพฤติกรรมการออม คือ การแสดงออกหรือนิสัยส่วนตัวของแต่ละบุคคลในการจัดสรรรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายสำหรับเก็บออมเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ โดยมีจุดมุ่งหมายว่าจะได้รับประโยชน์ หรือผลตอบแทนจากออม โดยมีวัตถุประสงค์ในการออม ผ่านรูปแบบการออมประเภทต่าง เช่น การออมในรูปแบบของการฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำกับสถาบันการเงิน การซื้อ หลักทรัพย์ทางการเงิน และการออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ

ธีรบรรณ จันตะคาด (2561) ได้อธิบายว่า การเกษียณอายุนั้นมีความหมายครอบคลุมถึงความตระหนักของบุคคล วัยหนุ่มสาว วัยทำงาน หรือวัยกลางคนที่เข้าสู่วัยผู้สูงอายุที่ควรจะต้องกำหนดเป้าหมายอายุการทำงานประจำของตนเองหรือหยุดทำงานตามเกณฑ์ที่องค์การกำหนดโดยบุคคลมีการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงินไว้ อย่างเหมาะสมสำหรับการใช้จ่ายหลังเกษียณอายุภายใต้เงื่อนไขของแต่ละบุคคล กุณฑลี เงามแสงธรรม (2551) ได้กล่าวว่า การเกษียณอายุเป็นเหตุการณ์หรือกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องหยุดทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำ เพราะเหตุอายุครบกำหนดที่หน่วยงานนั้นกำหนดไว้และเข้าสู่สภาวะการเริ่มต้นชีวิตใหม่หลังจากการเกษียณอายุสอดคล้องกับ ศิวะ กรุณาเพ็ญ (2560) ได้อธิบายว่า การเกษียณอายุ หมายถึง การหยุดจากการทำงานประจำและไม่มีรายได้หลัก ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญของบุคคลที่ต้องเตรียมพร้อมสำหรับค่าใช้จ่ายที่จะต้องเกิดขึ้น การวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้าเพื่อให้มีเงินไว้ใช้จ่ายอย่างเพียงพอหลังเกษียณอายุ จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นดังนั้นการเริ่มลงมือออมให้เร็วที่สุดเพื่อที่จะมีช่วงระยะเวลาพอสมควรให้เงินงอกเงย

จากความหมายการออมเพื่อวัยเกษียณอายุข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเกษียณอายุเป็นเหตุการณ์หรือกระบวนการหยุดจากการทำงานประจำและไม่มีรายได้หลัก บุคคลต้องเตรียมพร้อมสำหรับ การเตรียมความพร้อมในอนาคต วางแผนการเงินไว้ล่วงหน้า เพื่อให้มีเงินไว้ใช้จ่ายอย่างเพียงพอหลังเกษียณอายุ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัชร อธิธิรัตนโชติ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และจำนวนผู้อยู่ในอุปการะ ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมโดยภาพรวมไม่ต่างกัน ส่วนบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีตำแหน่งงานต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมโดยภาพรวมต่างกัน พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

สุริษา สาพรเจริญ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนในเขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานครที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สินต่อเดือนต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน ส่วนปัจจัยประชากรด้านเพศ และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมโดยรวมไม่ต่างกัน

พัชรพรรณ อังศธรธรรมรัตน์ (2560) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มี เพศ อายุต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน และบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีสถานภาพ ระดับการศึกษา

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการออมต่างกัน และพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยภาพรวม พบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ให้ความสำคัญด้านวัตถุประสงค์ของการออมในระดับมาก ด้านรูปแบบของการออมให้ระดับความสำคัญปานกลาง

ธิพารัตน์ อำนวยพร (2562) ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเตรียมพร้อมสู่วัยเกษียณของกลุ่มคนทำงานบริษัทเอกชน พบว่า กลุ่มคนทำงานบริษัทเอกชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษารายได้ และค่าใช้จ่ายต่างกัน ทำให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณต่างกัน แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน ทำให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณไม่ต่างกัน และกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการออมรวมในระดับมาก

สุพัตรา นามบุญมี (2563) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร การศึกษา พบว่า ประชากรวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพและรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน และประชากรวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออม ไม่ต่างกัน นอกจากนี้ ปัจจัยอื่นๆ ด้านวัตถุประสงค์การออม มีผลต่อพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ด้านพฤติกรรมการออมและด้านรูปแบบการออม

สุวารินทร์ ก้อนทอง (2560)) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน ส่วนบุคคลวัยทำงานที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือนค่าใช้จ่ายต่อเดือนและตำแหน่งงานต่างกัน มีพฤติกรรมการออมต่างกัน ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม พบว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ให้ระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ในการออมในระดับมาก ด้านรูปแบบของการออมให้ระดับความคิดเห็นมาก ด้านความถี่ในการออมคิดเป็นจำนวน 10.10 ครั้งต่อปี และด้านจำนวนเงินในการออมแต่ละครั้งคิดเป็นร้อยละ 13.58 ของรายได้

นิตยา เบญจนงคพันธ์ (2561) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อายุการทำงาน และระดับตำแหน่งงาน ที่ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน บุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา สถานภาพ รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินต่อเดือน และจำนวนผู้พึ่งพาในครอบครัวแตกต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน และผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาโดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านปริมาณการออม ด้านวัตถุประสงค์การออม ด้านรูปแบบการออม ตามลำดับ

วราลักษณ์ ลิ้มกาญจนา กลางใจ แสงวิจิตร พรทิพย์ จิระอ่ำรง และศรสรณีย์ สังข์สุวรรณ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของ พนักงานธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ภาคใต้ พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ มีสัดส่วนการออมโดยเฉลี่ยต่อเดือน 10 % ของรายได้ไม่มีการกำหนดจำนวนเงินที่ชัดเจนสำหรับการออมเพื่อวัยเกษียณ แต่มีการเก็บออมเป็นประจำทุกเดือนและมีแนวโน้มเก็บออมมากขึ้น พนักงานที่มีเพศและสถานภาพสมรส ที่ต่างกันมีพฤติกรรมการออมเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณที่แตกต่างกัน อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อเดือนไม่มีผลต่อสัดส่วนการออมโดยเฉลี่ยต่อเดือนและพฤติกรรมทางการเงิน

อภิญา มาใช้เวทย์ (2562) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมโดยภาพรวมต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมโดยภาพรวมไม่ต่างกัน นอกจากปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านผลตอบแทน มีผลต่อพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และด้านความเสี่ยงไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 79.20 โดยมีช่วงอายุ 26 – 35 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 46.40 ซึ่งมีสถานภาพโสด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 60 อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 69.6 มีระยะเวลาทำงานต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80

ปัจจัยพฤติกรรมการออม ได้แก่ ปัจจัยด้านรูปแบบการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านสัดส่วนการออมต่อรายได้ พบว่า บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 มีความคิดเห็นต่อปัจจัยพฤติกรรมการออมโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ด้านปัจจัยที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านวัตถุประสงค์ในการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาได้แก่ ด้านรูปแบบการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และด้านสัดส่วนการออมต่อรายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ตามลำดับ

การออมเพื่อวัยเกษียณอายุโดยรวมของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 พบว่า บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 มีระดับความคิดเห็นต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีระยะเวลาการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 แตกต่างกัน
2. บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ไม่แตกต่างกัน
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพฤติกรรมการออม ได้แก่ ปัจจัยด้านรูปแบบการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านสัดส่วนการออมต่อรายได้ มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5

1.1 บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีเพศแตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฏชกร อิทธิรัตนโชติ (2564) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า เพศที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเพศที่ต่างกัน ไม่ได้เป็นตัวกำหนดให้มีพฤติกรรมการออมที่ต่างกัน สอดคล้องกับ สุริษา สาพรเจริญ (2561) ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนในเขตบางกะปิ ที่มีเพศต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมโดยรวมไม่ต่างกัน เนื่องจากทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีความต้องการออม โดยคำนึงถึงการออมที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อใช้เป็นหลักประกันในชีวิตปัจจุบันและในอนาคต

1.2 บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีอายุแตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พิชรพรรณ อังศธรธรรมรัตน์ (2560) พบว่า บุคคลในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน บุคคลในวัยทำงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วงอายุจะมีการวางแผนการออมเหมือนกัน เนื่องจากบุคคลทุกคนต้องการที่จะมีชีวิตในอนาคตที่สุขสบาย สอดคล้องกับ ลลิตทิพย์ หาคำ (2562) ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่ต่างกัน ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการออมที่ไม่ต่างกัน

1.3 บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ธิพารัตน์ อำนวยพร (2562) พบว่า พนักงานเอกชนที่มีสถานภาพต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณไม่ต่างกัน สอดคล้องกับ สุพัตรา นามบุญมี

(2563) พบว่า ประชากรวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มี สถานภาพ ต่างกันทำให้มีพฤติกรรมการออมโดยรวมไม่ต่างกัน สถานภาพต่างกัน ไม่ว่าจะโสด สมรส หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ เริ่มให้ความสำคัญกับการออมมากขึ้น ในช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำและได้รับผลกระทบจากโรคระบาด Covid-19 ส่งผลให้พฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน

1.4 บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อภิญญา มาใช้เวทย์ (2562) พบว่า กลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมโดยภาพรวมไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ กนกกาญจน์ สังขนนท์ วรพงษ์ จวงรัตนะกำจร และชาคริต ศรีสกุล (2563) พบว่า พนักงานธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อการเกษียณอายุที่ต่างกัน ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณเพิ่มขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอกจะมีการเตรียมตัวเพื่อเกษียณสูงกว่าปริญญาโท ปริญญาตรี และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทจะมีการออมเพื่อเกษียณสูงกว่าปริญญาตรี

1.5 บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีระยะเวลาการทำงานแตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษณ มณีเทศ (2562) พบว่า ความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ทำงานกับพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยเกษียณในภาพรวม ของพนักงาน บริษัท เอสซีจี ซิเมนต์-ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง จำกัด ที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัทตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปมีพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยเกษียณในภาพรวมสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ นิตยา เบญจนคพันธ์ (2561) พบว่าบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ที่มีอายุการทำงานต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน อายุการทำงานที่มีต่างกันนั้น เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมไม่ว่าจะเป็นด้านปริมาณการออม ด้านรูปแบบการออม และด้านวัตถุประสงค์การออม

1.6 บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อธิวัฒน์ อำนวยพร (2562) พบว่า พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของกลุ่มคนทำงานบริษัทเอกชนที่มีรายได้ต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมเงินต่างกัน สอดคล้องกับ สุวารินทร์ ก้อนทอง (2560) พบว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการออมต่างกัน เนื่องจากบุคคลวัยทำงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง ย่อมมีพฤติกรรมการออมที่สูงตามไปด้วย บุคคลที่รายได้เฉลี่ยน้อยเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วก็จะเหลือเงินไว้เก็บออมน้อยตามไปด้วยเช่นกัน

2. เพื่อศึกษาปัจจัยพฤติกรรมกรรมการออมได้แก่ รูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออม และสัดส่วนการออมต่อรายได้ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5

2.1 ปัจจัยพฤติกรรมกรรมการออม ด้านรูปแบบการออม มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 สอดคล้องกับ ณิชกร อิทธิรัตน์โชติ (2564) พบว่า บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีพฤติกรรมกรรมการออม ด้านรูปแบบการออม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินออมเงินโดยฝากธนาคารพาณิชย์ รองลงมาคือ ออมเงินโดยสมทบเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) /กองทุนประกันสังคม และออมเงินโดยฝากธนาคารออมทรัพย์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สอดคล้องกับ สุริษา สาพรเจริญ (2561) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตบางกะปิ โดยภาพรวมมีระดับความสำคัญในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการออม มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ประชาชนในเขตบางกะปิ มีความต้องการในการเลือกรูปแบบการออมที่มีมูลค่าที่สามารถเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต

2.2 ตัวแปรพฤติกรรมกรรมการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 สอดคล้องกับ ธิพารัตน์ อำนวยพร (2562) พบว่า พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของกลุ่มทำงานบริษัทเอกชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการออมรวมในระดับมาก สอดคล้องกับ วารินทร์ ก้อนทอง (2560) พบว่าบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ให้ระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ในการออมภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการออมของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความพร้อมในปัจจุบัน และการวางแผนในอนาคตของแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะมีความพร้อมในปัจจุบันมากน้อยเพียงใด หรือว่ามีการวางแผนในอนาคตดีเพียงใด จะไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

2.3 ปัจจัยพฤติกรรมกรรมการออม ด้านสัดส่วนการออมต่อรายได้ มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 สอดคล้องกับ วราลักษณ์ ลิ้มกาญจนา กลางใจ แสงวิจิตรพรทิพย์ จิระธำรง และศรสนีย์ สังข์สุวรรณ (2563) พบว่า พนักงานธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ภาคใต้ ส่วนใหญ่มีสัดส่วนการออมโดยเฉลี่ยต่อเดือน ร้อยละ 10 ของรายได้ มีการเก็บออมทุกเดือน และมีแนวโน้มการเก็บออมที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ ธิพารัตน์ อำนวยพร (2562) พบว่า พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของกลุ่มทำงานบริษัทเอกชน ด้านอัตราการออมเงิน กลุ่มตัวอย่างมีอัตราการออมเฉลี่ยแต่ละครั้ง จำนวน 6,547.20 บาท และมีอัตราการออมเงินจำนวนมากที่สุด จำนวน 100,000 บาท

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่แตกต่างกัน

บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 5 ปี และบุคลากรที่มีระยะเวลาทำงาน 11 - 15 ปี มีการออมเพื่อวัยเกษียณอายุโดยรวม น้อยกว่าระยะเวลาทำงานตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าบุคลากรที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า มีการออมเพื่อวัยเกษียณน้อยกว่าบุคลากรที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า อาจเนื่องมาจากเป็นช่วงเวลาเริ่มต้นของวัยทำงาน และมีพฤติกรรมการใช้เงินที่มีแนวโน้มการใช้เงินเพื่อตอบสนองต่อปัจจัยกับความต้องการ ณ ปัจจุบันของตัวเองแบบทันที ทั้งการท่องเที่ยว ความบันเทิง การซื้อสินค้าและใช้จ่ายด้านความสวยงาม ล้วนแต่เป็นการใช้จ่ายเพื่อสร้างความสุข หลังจากทำงานหาเงินได้รับ ภาครัฐควรส่งเสริม การวางแผนจัดสรรเงินออมและการลงทุนอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับเริ่มต้นทำงาน พัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนให้เป็นแหล่งเงินทุนแก่ผู้ประกอบการ และเป็นช่องทางการออมของประชาชน พร้อมทั้งพัฒนาเครื่องมือทางการเงินที่จะส่งเสริมให้ทุกคนเข้าสู่ระบบการออมและการลงทุนระยะยาว ให้รองรับพฤติกรรมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป พัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีเสถียรภาพและลดต้นทุน ตลอดจนการกำกับดูแลระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคง กำหนดมาตรการส่งเสริมการออม ให้มีความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มคนรุ่นใหม่ออมเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต ซึ่งควรมีการส่งเสริมให้มีการวางแผนการออมตั้งแต่การเริ่มต้นทำงาน ไม่ว่าจะเป็นมาตรการจูงใจ เช่น สิทธิในการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านการซื้อกองทุนต่างๆ รวมถึงกองทุน SSF ที่กระทรวงการคลังกำลังผลักดัน รวมถึงอาจจะมีการออมเชิงบังคับในลักษณะกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือการจ่ายเงินประกันสุขภาพของกองทุนประกันสังคม

บุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท มีการออมเพื่อวัยเกษียณอายุโดยรวมน้อยกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท และบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาทมีการออมเพื่อวัยเกษียณอายุโดยรวมน้อยกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 45,001 – 55,000 นอกจากนี้ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท มีการออมเพื่อวัยเกษียณอายุโดยรวมน้อยกว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 55,000 บาทขึ้นไป จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำมีการออมเพื่อวัยเกษียณอายุที่น้อยกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงอาจเพราะเนื่องจากเป็นช่วงเวลาเริ่มต้นของวัยทำงาน ทำให้มีรายได้ไม่สูงมากนัก เงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายแล้วนำมาเก็บออมจึงมีจำนวนน้อยตามไปด้วย บุคคลที่มีรายได้มากขึ้นจะทำให้มีความสามารถในการเก็บออมมาก ภาครัฐควรส่งเสริมการออมให้

บุคคลมีความตระหนักรู้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารการเงินและการมีวินัยทางการเงิน เพื่อให้รู้จักอดออม และใช้จ่ายอย่างเพียงพอและเหมาะสมซึ่งจะช่วยลดปัญหาหนี้สินและมีเงินออมเพื่อใช้หลังเกษียณอายุอย่างเพียงพอ การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ เป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน เพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณ เป็นเรื่องที่คุณควรคิดวางแผนตั้งแต่อายุยังน้อย เพราะระยะเวลาการเก็บออมจะทำให้ได้รับผลประโยชน์จากการออมมากขึ้น หรือการแบ่งเงินออมส่วนหนึ่งไปลงทุนเพื่อให้เงินออมงอกเงย เช่น ออมในรูปแบบออมทรัพย์ เงินฝากประจำ ออมในรูปแบบการลงทุนในหลักทรัพย์/หุ้น การซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน ซึ่งจะทำให้บุคลากรกลุ่มดังกล่าว สามารถก้าวสู่วัยเกษียณอายุโดยมีหลักประกันความมั่นคงที่เพียงพอและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

1.2 ปัจจัยพฤติกรรมการออม ได้แก่ ปัจจัยด้านรูปแบบการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านสัดส่วนการออมต่อรายได้ มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5

ปัจจัยพฤติกรรมการออมด้านรูปแบบการออม มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยที่พบว่าทางเลือกรูปแบบการออม โดยคำนึงถึงผลตอบแทนเป็นหลักเป็นประเด็นที่มีความสำคัญมากที่สุด ส่วนลำดับถัดมาคือ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน ระยะเวลาในการออม รวมถึงความเสี่ยงและผลตอบแทน และออมโดยบัญชีเงินฝากประเภทต่างๆ ในสถาบันการเงินเป็นหลัก สถาบันการเงินควรให้ความสำคัญในเรื่องการให้ดอกเบี้ยเงินฝากและส่งเสริมการออมให้เกิดความมั่นคง รวมถึงสถาบันการเงินควรสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้แก่ผู้เข้าไปใช้บริการเกิดความสนใจและเกิดการออมทรัพย์มากขึ้น ยิ่งออมเงินเร็วก็ยังมีระยะเวลาให้เงินงอกเงย ให้ผลตอบแทน รวมถึงการออมในรูปแบบการลงทุนในหลักทรัพย์/หุ้น บริษัทหลักทรัพย์ควรส่งเสริมให้การสนับสนุนในเรื่องของการให้ความรู้ด้านการลงทุนมากขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน ทั้งในเรื่องของการให้ข้อมูลข่าวสาร บทวิเคราะห์การลงทุน สภาพเศรษฐกิจ และสภาวะตลาดในปัจจุบัน และยังให้ความสำคัญกับการออมในรูปแบบการซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน รัฐบาลควรมีการ กำหนดนโยบายและรณรงค์สร้างนิสัยการออมให้ประชาชน ตระหนักถึงความสำคัญของการออม เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการออมที่เหมาะสมในแต่ละบุคคล

ปัจจัยพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออม มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัย พบว่า เป้าหมายในการออมเพื่อใช้จ่ายยามเกษียณ เป็นประเด็นที่มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนควรเตรียมความพร้อมในอนาคตด้วยตนเอง ตระหนักถึงการออม เพื่อจะได้มีชีวิตที่สุขสบายตามสมควรแก่สภาพโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาใครจนมากเกินไป ส่วนลำดับถัดมาคือ การออมเพื่อผลตอบแทนในอนาคต ผู้ออมควรแบ่งเงินออมบางส่วนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่มากขึ้นในความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ เพื่ออัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง

ส่วนการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เป็นความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นในอนาคต ควรวางแผนเรื่องสิทธิสวัสดิการ การรักษาพยาบาลและประกันสุขภาพ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงทางการเงินในวันที่เจ็บป่วย ส่วนการการ ออมเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต และเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่บุตรหลานจะช่วยให้บุคคลมีการวางแผนและ กำหนดเป้าหมายในการออมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และสร้างหลักประกันให้แก่บุตรหลานในอนาคตได้

ปัจจัยพฤติกรรมการออมด้านสัดส่วนการออมต่อรายได้ มีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของ บุคลากรสำนักสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะจากผลการวิจัยพบว่า มีการออมมากขึ้น เมื่อมีรายได้มากขึ้น เป็นประเด็นที่มีความสำคัญมากที่สุด เมื่อมีรายได้มากขึ้นควรนำแบ่งมาเก็บออมเพื่อไว้ใช้จ่าย ในช่วงชีวิตที่ไม่แน่นอน ส่วนการแบ่งรายได้ที่ได้รับเป็นสัดส่วนสำหรับเก็บออมเป็นการแบ่งสัดส่วนของเงินชัดเจน ขึ้น ทำให้เราสามารถบริการเงินได้ง่ายมากขึ้น รวมถึงการแบ่งรายได้ไว้เป็นเงินออมทุกๆเดือน การจัดสรรรายได้ และลดรายจ่ายบางส่วนที่ไม่จำเป็นเพื่อนำมาออม แอปพลิเคชันรายรับรายจ่ายจะช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์และ วางแผนการใช้เงินของเราได้ว่ามีรายจ่ายส่วนใดบ้างที่ควรจะต้องลดลง หรือสามารถตัดทอนให้น้อยลงได้ เพื่อให้มี เงินเหลือสำหรับใช้จ่ายและเก็บออมมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาขอบเขตด้านประชากร และขนาดกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น การขยายขอบเขต ศึกษาประชากรทั้งกรมสรรพากร เพื่อให้ได้ความแตกต่าง และความหลากหลายของงานวิจัยที่มากขึ้น และนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจส่งผล หรือมีความสัมพันธ์ต่อการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของบุคลากร เช่น ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรในด้านอื่นๆ เพื่อครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ตำแหน่งงาน ส่วนงาน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กนกกาญจน์ สังขนท์, วรพงษ์ จวงรัตน์กำจร, และชาคริต ศรีสกุล .(2562). พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณ:

กลุ่มตัวอย่างพนักงานธนาคารพาณิชย์. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, ปีที่ 14, ฉบับที่ 3, (2563) วิทยาลัยดุสิตธานี
กรณีการ เหมือนประเสริฐ. (2548). ทศนคติของพนักงาน ที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมปฏิบัติงานของ

พนักงานในองค์กรบริษัท คูเวต ปีโตเลียม (ประเทศไทย) จำกัด. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กฤษณี เงามแสงธรรม .(2551). การเตรียมการเข้าสู่วัยสูงอายุที่มีศักยภาพของบุคลากรกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555) พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทอสังหาริมทรัพย์.

กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- กฤษณ มณีเทศ. (2562). การเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อเข้าสู่วัยเกษียณของพนักงาน บริษัท เอสซีจี ซีเมนต์-ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง จำกัด. การค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ณัฏชกร อธิรัตน์โชติ. (2564). พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ธิพรัตน์ อำนวยพร. (2564) พฤติกรรมการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสู่วัยเกษียณของกลุ่มทำงาน. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ธีรบรรณ จันทะคาด. (2561). การออมเงินเพื่อการเกษียณอายุของประชากรวัยแรงงานในจังหวัดเชียงใหม่. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นิตยา เบญจรงค์พันธ์. (2561). พฤติกรรมการออมของบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พัชรพรรณ อังศธรมรัตน์ .(2560). พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วรลักษณ์ ลิ้มกาญจนา, กลางใจ แสงวิจิตร, พรทิพย์ จิระอำรง, และศรสนีย์ สังข์สุวรรณ. (2563). ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). การออม [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. สืบค้นจาก <https://www.1213.or.th/th/moneymgt/save/Pages/save.aspx>
- สุพัตรา นามบุญมี .(2563). พฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุริษา สาพรเจริญ .(2561). พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุวารินทร์ ก้อนทอง .(2560). พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). สถานการณ์และแนวโน้มสังคมผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2556 – 2573. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. สืบค้นจาก <http://tc-older.dop.go.th/th/know/1/47>
- อภิญา มาใช้เวทข .(2562). พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- Modigliani, F. & Sutch, R. (1966) Innovations in Interest-Rate Policy. Interest-Rate Policy. American Economic Review